

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCXLIX. ad annum DCLXXVI.

Parisiis, 1644

Svbscriptiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15300

ex regni vestri potentia, sed etiam ex huius placiti nostri sponfione potestatem liberam habeatis. Factum placitum sub die XII. Kalendas Martias, anno feliciter sexto gloria vestra. In Dei nomine Tolet.

ANNO
CHRISTI
653.

SVBSCRIPTIONES.

Qui quot-
ve episcopi
Concil.
Tolet. VII.
& VIII. sub-
scripserint.

Subscribunt episcopi multi, qui in septimo Toletano, sed plures de nouo promoti. Nam cum septimum congregatum fuisset æra 664. octauum post viginti & septem annos, æra 691. in hoc temporis spatio multi episcopi (vt est labilis humana conditio) ex illis qui septimo interfuerunt, extremum diem obierant, & alii suffecti huic octauo interfuerunt. Qui in septimo & aliis subscribunt, sunt Antonius Hispalensis, Ansericus Segobienfis, in V. VI. & VII. Candidatus Asturicensis, Dauila Malacitanus, Donumdei Impuritanus, Eugenius Toletanus, in V. VI. & VII. Epartius Italicensis, in sexto & septimo. Egeridus Salmanticensis, Ioannes Cauriensis, Marcus Castellonensis, Orontius Emeritenfis, Stephanus Astigitanus, Sonanus, qui & Sona, Britaniensis, Vbinibal Elicitanus, Vbidericus Segontinus, Gabinus Calagurritanus in quarto. Qui vero aliis suffecti subscribunt denuo, sunt Athanasius Setabitanus, qui successit Orontio, in quinto. Abientius Elborensis, qui successit Sifisclo, in septimo. Afrila Dertosanus, Ioanni, in sexto. Adeodatus Pacensis, Theuderedo, in VII. Ascarius Palentinus, Conantio, in VI. Ariachimarum Dumienfis, Resimundo, in VII. Bacauda Egabrenfis, Deodato, in VII. Balduigius Arcauicensis, qui successit Carterio, in IV. Beatus Tudensis, Anastasio, in VI. Celedonius Calabriensis, Seruodei, in septimo. Dauila Complutenfis, Hilario, in VII. Euforus Cordubensis, Laufredo, in septimo. Eusebius Oscensis, Ordulfo, in sexto. Floridius Segobienfis, Antonio, in V. Filimirus Lamicensis, Vvitarico, in septimo. Felix Valentinus, Anniano, in VII. Froila Mentefanus, Giberico, in VII. Guericus Aufonensis, Domino, in VI. Hermenfredus Lucensis, Basconio, in septimo. Iulianus Auscitanus, Iusto, in VI. Litorius Aucensis, Amanungo, in V. Mauricius Oretanus, Suauilæ, in VI. Maurellus Vrgelitanus, Ranario in IV. Marelus Dianensis, Antonio, in quinto. Potamius Bracarenfis, Iuliano, in VI. Selua Egitanensis, Armenio, in VII. Siluester Carcaffonensis, Elpidio, in V. Seruandus Eliplensis, Ioanni, in septimo. Sona Auriensis, Gaudefteni, in VI. Sefibertus Coimbrenfis, Renato, in VI. Saturninus Osonobensis, Taio. Cæsaraugustanus, Braulioni, in VI. Tagontius Valericensis, Maguntio, in Toletano sub Gundemaro. Vincentius Tucitanus, Budæ, in VI. Vnadila Visensis, Farno, in VII. Vincibilis Iriensis, Gotomario, in septimo.

° *Bacanda.*] Lege Bacauda, ex lapide marmoreo Cabrae reperto cum hac inscriptione.

ARA SANCTA DOMINI CONSECRATA EST BASILICA
HÆC S. MARIE II. KALENDAS IUNIAS, ÆRA DCLXXXVIII.

ANNO
CHRISTI
633.

DEDICAVIT HÆC TANDEM D. M. S. BACAUDA EPISCOPVS EGA-
BRENSIS. FVNDAVIT EAM ALTISSIMVS, PER EVLALIAM ET FI-
LIVM EIVS PAVLVM MONACHVM.

^p *Litorius Aufensis.*] Hinc coniecturam facio sepulcrum marmo-
reum Litorii Talabricæ olim repertum, fuisse hominis Gothici ca-
tholici: quod ex temporis ratione etiam suspicari licet. Inscriptio sic
habet:

Litorius
Aufensis
catholicus.

LITORIVS FAMVLVS DEI VIXIT ANNIS, PLVS MINVS, LXXXV.
REQVIEVIT IN PACE DIE VIII. KALENDAS IVLIAS, ÆRA
DXLVIII.

A†Ω

Erat vir proceræ staturæ: nam eius ossa quæ hodie cernuntur,
valde communem hominum longitudinem superant.

Subscribunt post episcopos, & ante eorum vicarios, abbates, ar-
chipresbyteri, & primicerii: postea vero vltimo loco, viri illustres
officii palatini. Quod etiam in confirmationibus priuilegiarum ob-
seruatum esse a notariis regiis comperio, in priuilegiis rotæ regiæ,
hoc ordine: Reges, reginæ, & infantes confirmant primo: deinde
archiepiscopus Toletanus, & ceteri primæ sedis: illico episcopi om-
nes, postea magistri militiæ: illico procures & viri illustres regni,
quibus is honos deferatur.

Qui ordo
in subscri-
ptionibus
obseruatus.

^q Omnes hi abbates non erant exempti a potestate episcopi diœ-
ceseos, vt ex Concilio Toletano IV. constat, & Later. I. sub Gre-
gorio I. Hic subscribunt abbates decem; inter quos Ildefonsus ab-
bas Agaliensis monasterii, qui postea fuit Toletanus antistes, vita &
morte conspicuus, & inter diuos relatus.

Quot ab-
bates huic
Concilio
subscripse-
runt.

^r *Fugitiuus abbas.*] Abbas, vt Isidoro placet lib. 7. Orig. cap. 13. Abbas quid
Syrum nomen est, significat Latine pater: quod Paulus Romanis
scribens exposuit dicens: *In quo clamamus abba pater:* in vno no-
mine duobus vsus linguis. dicit enim abba Syro nomine patrem, &
rursus Latine nominat, id est, patrem.

Abbas quid
significet.

Titulus hic & forma appellationis ex anachoretis primum in
Christiana religione cœpit frequentari. Sozomenus lib. 5. cap. 10.
& Hieronymus in vita Hilarii tradunt, ab Hilarione anachoreta in
saltibus Thebaidis Syriæ vitam monachi durissime agente, plures
viri formulam viuendi accepisse, & inde eremi cultum in cœtum
monasteriorum transtulisse. Similiter D. Antonium in Thebaica re-
gione Ægypti ex anachoretis monasterium condidisse. Duces vero
& præpositos horum cœtuum nomine patrio, venerationis causa, ab-
bates dixerunt. Est enim solitudinis potius, quam honoris appellatio.
Idem Græca voce sonat *ἡσυχαστής*, a solitudine ordinis (*μακάριος*
solitudinem significant) quasi solitariis præpositus: & sic caput or-
dinis S. Basilii vocatur.

Origo no-
minis abba-
tis quæ.

^t *Marcellus archipresbyter.*] Archipresbyteri nunc est vsus: cuius
duæ sunt species, vna vrbicani seu ciuitatis, altera ruralis. Ciui-
tatis est, qui in vrbe constitutus, munus absente præfule exequi-
tur, & eius loco officium diuinum incipit: benedictiones in ecclesia

Archipre-
sbyter du-
plex.

Primice-
rius quis
dicatur,
quæve eius
functiones.

dat, & alia, vt in titulo de officio archipresb. continentur, ex constit. Leonis PP. Ruralis præest solummodo plebi, vt in c. fi. eod. tit.

[*Siliculus primicerius.*] Huius vocis primicerii diuersas origines & functiones animaduerto apud doctos huius temporis viros. Alciatus in annotat. in tres posteriores lib. C. tit. 7. de primicerio, & secundicerio, & notariis. lib. 12. tom. 2. existimat sic appellatum a cera, cum in ceratis tabulis esset olim scribendi vsus: vnde primicerius, quasi primus notariorum; & secundicerius, secundus notariorum: quam sententiam sequuntur alii. Brissonius lib. 4. de verb. signific. arbitratur non esse vocem coniunctam, sed simplicem; ita vt dicatur quasi primus, & vt interpretatur Suidas, *πρῶτον τῆς τάξεως*, hoc est, primus in ordine. Vnde quicumque in aliqua functione primum locum obtinet, primicerius nominatur. Vnde Augustinus Stephanum appellat primicerium martyrum, & primicerium notariorum, qui erat primus inter notarios principis, qui & proto-scrinarius. Habes apud Cassiodorum, variar. lib. 6. diuersa primiceriorum officia. In officiis ecclesiasticis primicerius dicitur qui est primus in aliqua dignitate & antesignanus. Sic dicitur primicerius cantorum, & fabricæ, & ex corpore decanorum: vnde primus in ordine quolibet ceræ vel scripturæ dicebatur primicerius. Nam mos erat antiquis ante admirabilem papyri aut membranæ inuentionem, ad monumenta asseruanda vti cera, & tabulis ceratis, & pugillaribus, sicut rudis antiquitas palmarum & arborum foliis & plumbeis voluminibus, & priuatis linteis. Vnde ille dicebatur primicerius, qui primus erat in cera scriptus, id est, in capite & exordio primæ pagellæ: secundicerius qui in secunda, vsque ad imam ceram, vt illud Suetonii in Iulio Cæsare, cap. 83. Iulium Cæsarem Q. Pedium ex quadrante heredem instituisse, reliquos in ima cera, id est, Q. Pedium, ex quarta parte assis, reliquos in vltima parte tabulæ testamentariæ. Nam testamentum diuidebatur tabulis ipsis ceratis: in prima parte nomen testatoris; in secunda heredes instituebantur; in extrema & ima reliqui omnes. Hinc illud Horatii ferm. lib. 2. satyr. 5.

*Qui testamentum tradet tibi cumque legendum,
Abnuere, & tabulas a te remouere memento:
Sic tamen, vt limis rapias, quid prima secundo
Cera velit versu: solus, multisne coheres,
Veloci percurre oculo.*

De quo Alexand. ab Alexand. lib. 1. dierum genial. cap. 1. & ibi And. Tiraq.

Quæ etymologia
primicerii.

Existimo coniunctam vocem esse non simplicem, dicique primicerium, quasi primum in cera positum. In ecclesia Toletana, albo cera linito, vt facile possit deleri, stipendia canonicorum & aliorum ministrorum obelo notantur. Vel primicerius dicitur primus in clero: is dicitur sacellanus maior. Nam succentor, vel caput scholæ, qui a Græcis *χοροδιδάσκαλος* dicitur, aliud est a primicerio. Adiuvat hanc nostram interpretationem decretum 10. Concilii Emeri-

ANNO
CHRISTI
653.

Emeritensis, vbi dicitur & legitur; *archipresbyterum, archidiaconum, & primicerium*. Siliculus erat primicerius Toletanus, siue primicerius: & erat specialis dignitas, vt archidiaconus, & archipresbyter. Et erat primicerius, vel primicerius subdiaconibus & clericis prepositus, eorumque gerebat curam: vt ex eodem Concilio constat cap. 14. vbi agitur de diuidenda pecunia oblata ecclesie in tres partes: prima episcopo conceditur, secunda presbyteris & diaconibus: de tertia sic dicitur: *Tertia vero subdiaconibus & clericis tribuatur; vt a primiclero, iuxta quod in officio eos prescit esse intentos, ita singulis dispensetur.*

Vt autem exacte intelligatur primicerii officium, apponam epistolam Isidori iunioris, episcopi Hispalensis, ad Leudefredum episcopum Cordubensem, quam ex codice M.S. bibliothecae diui Laurentii (Philippi regis catholici admirabile opus) perantiquo, dicto Vigilano, excerpti: vbi de officiis ecclesiasticis quid censuerit seculum antiquum, clare cognosces.

EPISTOLA BEATI ISIDORI IUNIORIS,

EPISCOPI HISPALENSIS ECCLESIAE,
ad Leudefredum episcopum Cordubensis ecclesiae directa.

Domino meo Dei seruo, Leudefredo episcopo, Isidorus.

PERLECTIS sanctitatis tuae literis gauisus sum, quod optatam salutem tuam earum relatu cognoui. De his autem, quae in consequentibus insinuare eloquii tui sermo studuit, gratias ago Deo, quod sollicitudinem officii postulatis impendis, & qualiter ecclesiastica officia ordinentur perquiris. Et licet omnia prudentiae vestrae sint cognita, tamen quia affectu paterno me consulis, ex parte qua valeo, expediam, & de omnibus ecclesiae gradibus quid ad quem pertineat, eloquar.

Epistola
Isidori iunioris.

Ad ostiarium namque pertinent clauēs ecclesiae, vt claudat & aperiat templum Dei, & omnia quae sunt intus extraque custodiat: fideles recipiat, excommunicatos & infideles proiciat.

Ostiarii officium.

Ad acolythum pertinet preparatio luminariorum in sacrario: ipse cereum portat, ipse suggesta pro eucharistiae calice preparat.

Officium
Acolythi.

Ad exorcistam pertinet, exorcismos memoriter retinere, manum super energumenos & catechumenos exorcizandos imponere.

Exorcistae.

Concil. Tom. 15.

Vu